Dosarul nr. 1-21094819-05-1r-07092023 Judecătoria Cahul, sediul Cantemir
Judecător Osadcii Mihail

D E C I Z I E
în numele Legii

13 decembrie 2023 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului, judecător Movilă Vitalie,
Judecătorii Pilipenco Serghei, Dvurecenschii Evghenii,

judecând fără prezența părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Ciudin Vitalie în interesele lui Calancea Nicolae împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 iulie 2023, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui

Calancea Nicolae *****, născut la *****; cetățean al R. Moldova, originar din s. *****,

învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal,

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Cauza a fost examinată de instanța de fond în termen de la 25.06.2021 până la 27.07.2023, și de instanța de recurs în termen de la 07.09.2023 până la 13.12.2023.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în recurs și referință, colegiul judiciar

C O N S T A T Ă :

Prin *sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 iulie 2023*, Calancea Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 210, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Și, permisul de conducere nr. 178100555, eliberat la 25.04.2017 pentru categoriile de vehicule ”B”, eliberat pe numele lui Calancea Nicolae, s-a menționat că, urmează fi remis către organul care urmează să supravegheze executarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată, care la rândul său, îl va expedia în adresa ÎP ”Agenției Servicii Publice”. Totodată, a fost

respinsă ca fiind neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Cauza a fost examinată de instanța de fond *fără participarea inculpatului* Calancea Nicolae, în temeiul art. 321 alin. (2) și (5) Cod de procedură penală, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestuia așa cum, inculpatul a fost anunțat în căutare prin încheierea judecătorească din 20.12.2022.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut ca fiind constatat că, la 23 mai 2021, în jurul orie 21^{30}, deținând permisul de conducere de categoria ”B” nr. 178100555, a condus automobilul de marca/modelul ”Volkswagen Caddy”, cu n/î *****, pe traseul local din s. Baimaclia, r. Cantemir în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, prin ce a încălcat cerințele art.14 lit. a) RCR potrivit căruia: *„conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate,...”*, şi fiind stopat de colaboratorii poliției, existând temeiuri suficiente de a presupune că dânsul se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool, prin metoda alcoolscopică test nr. 3602 din 23.05.2021 s-a constatat că: *„concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat este de 0,33 mg/l”,* ceea ce conform art. 134^{12} Cod penal corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Acțiuni, care au fost au fost încadrate în baza art. 264^{1} alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *”conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”*.

Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 iulie 2023, *avocatul Ciudin Vitalie în interesele lui Calancea Nicolae* a contestat-o cu *recurs*, solicitând admiterea recursului, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de încetare a procesului penal în privința inculpatului.

Cererea de recurs fiind motivată, prin faptul că, în privința lui Calancea Nicolae a fost aplicată măsura preventivă – ridicarea provizorie a permisului de conducere. Așa cum, la 23.05.2021, ora 21:30 a fost stopată Calancea Nicolae, care fiind suspectat de consumul de băuturi alcoolice, de către agentul constatator Miron Ilie, i-a fost aplicată măsura preventivă de înlăturare de la conducerea mijlocului de transport, fiind întocmit proces-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului (f.d.12). Și, tot atunci, de către același agent constatator de la Calancea Nicolae a fost ridicat şi permisul de conducere (f.d.13-14).

Iar, la data de 27.05.2021 la demersul procurorului din 25 mai 2021, față de Calancea Nicolae, prin încheierea judecătorului de instrucție, a fost aplicată măsura preventivă ridicarea provizorie a permisului de conducere (f.d.43-47).

La data de 25 mai 2022, Calancea Nicolae a fost recunoscut în calitate de bănuit de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, prin ordonanța organului de urmărire penală IP Cantemir (f.d.19). Iar, la 17 iunie 2021, în privința lui Calancea Nicolae a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, care la data de 17.06.2021 i-a fost adusă la cunoştinţă lui Calancea Nicolae (f.d.53). Astfel, invocând partea apărării că, se impunea din start soluția de constatare a nulității ordonanței de punere sub învinuire emisă de către procurorul în Procuratura raionului Cantemir – Gheorghe Enache, din 17.06.2021, prin care s-a dispus punerea sub învinuire a lui Calancea Nicolae, originar din s.
Baimaclia, r. Cantemir şi domiciliat în s. Acui, r. Cantemir, încriminându-i săvârșirea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (4) Cod penal.

Astfel, menționându-se în recursul depus că, prin ordonanța sus menționată a fost emisă cu încălcarea termenului de 10 zile de la momentul aplicării măsurii preventive de înlăturare de la conducerea mijlocului de transport şi ridicare provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport. Or, art. 63 Cod de procedură penală direct dispune: (2) organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit; 2) persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate - mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoştinţă ordonanța despre aplicarea măsurii preventive.

Și, fiind emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Calancea Nicolae la data de 17.06.2021, indică partea apărării că, simplu calcul matematic – 27.05.2021, când a fost aplicată măsura preventivă – ridicarea provizorie a permisului de conducere, raportat la 17.06.2021, este mai mult de 10 zile. Or, de la 02.06.2021 Calancea Nicolae a pierdut calitatea de bănuit, și astfel, învinuirea a fost înaintată peste termenul de 10 zile, în care acesta putea fi menținut în calitatea de bănuit.

În asemenea circumstanțe, menționând partea apărării că, la caz, se impune necesitatea încetării procesului penal în privința lui Calancea Nicolae.

În drept, cererea de recurs este întemeiată pe prevederile art. 6-7 CEDO, art. 21 din Constituția RM, art. 4, art. 6-7, art. 22, art. 24, art. 63, art. 175, art. 182-182[1], art. 230, art. 255, art. 260-261, art. 273, art. 279, art. 284-285, art. 287, art. 332, art. 350, art. 391, art. 437-451 Cod de procedură penală.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Totodată, este de menționat faptul că, părților le-a fost expediată cererea de recurs menționată și prin înștiințarea nr. 2212 din 15 septembrie 2023 le-a fost comunicat despre necesitatea prezentării până la data de 05 octombrie 2023 a referinței. Și, la data de 04 octombrie 2023 procurorul Caragherhi Mariana a depus

referința, în care indică netemeinicia invocărilor recurentului, considerând neîntemeiat argumentul privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire a lui Calancea Nicolae din 17 iunie 2021, pe motivul expirării termenului de 10 zile de la adoptarea măsurilor preventive înlăturarea de la conducerea mijlocului de transport şi ridicarea provizorie a permisului de conducere, deoarece, la caz urmărirea penală a fost pornită la 24 mai 2021, iar inculpatul a fost înlăturat de la conducerea vehiculului la 23 mai 2021. Prin urmare, nu se poate reține aplicarea măsurii preventive în sensul prevederilor art. 175 art. 182^1 Cod de procedură penală, deoarece contravin prevederilor art. 279 alin. (1) Cod de procedură penală. Potrivit art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, actul procedural de recunoaștere în calitate de bănuit poate fi doar ordonanța sau încheierea de aplicare a măsurii preventive, acte care se emit doar de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată şi nu de agentul constatator, or, art. 273 Cod de procedură penală, nu indică astfel de competențe. La înlăturarea lui Calancea Nicolae de la conducerea vehiculului, agentul constatator s-a ghidat de prevederile Codului contravenţional şi nu de reglementările Codului de procedură penală.

Referitor la aplicarea măsurii preventive – ridicarea provizorie a permisului de conducere de către judecătorul de instrucție la 27.05.2021, menționând procurorul că, Calancea Nicolae a primit calitatea de bănuit prin ordonanța din 25 mai 2021, iar potrivit art. 63 alin. (2), pct. 3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit: persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de trei luni, iar cu acordul Procurorului General şi al adjuncților săi - mai mult de șase luni. Iar, prin ordonanța procurorului din 17 iunie 2021, Calancea Nicolae a fost pus sub învinuire, în termenul legal prevăzut de lege. Temeiul semnalat de partea apărării nu este aplicabil speței, obligaţia de a respecta termenul de 10 zile se referă la situația prevăzută la art. 63 alin. (1), pct. 2) Cod de procedură penală, când persoana este recunoscută în calitate de bănuit prin ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate. În speţă, Calancea Nicolae a primit calitate de bănuit prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit din 25 mai 2021, iar măsura preventivă, ridicarea provizorie a permisului de conducere, a fost aplicată bănuitului la 27.05.2021. Prin urmare, procurorul a respectat termenele indicate la art. 63 alin. (2), pct. 3) Cod de procedură penală. Calancea Nicolae a comis infracțiunea prevăzută la art. 264^1 alin. (1) Cod penal, care este o infracţiune ușoară, la data de 23 mai 2021. Prin încheierea instanței de fond din 20 decembrie 2022, inculpatul a fost anunțat în căutare în temeiul eschivării de la judecarea cauzei, iar potrivit art. 60 alin. (5) Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea

se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. Astfel, consideră procurorul că, toate acestea duc la respingerea recursului depus.

Verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile invocate în recurs, colegiul judiciar conclude asupra necesității admiterii recursului depus în interesele inculpatului, casarea sentinței contestate și rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărîri de încetare a procesului penal în privința lui Calancea Nicolae învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală, din următoarele considerente.

Potrivit art. 439 Cod de procedură penală *”(1) termenul de recurs împotriva hotărîrilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii”*.

Iar, în speță, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir a fost emisă la data 27 iulie 2023, cererea de recurs fiind depusă de apărător în interesele inculpatului la data de 11 august 2023, deci fără omiterea termenului de depunere a recursului.

În conformitate cu art. 449 Cod de procedură penală, *”(1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod. (2) Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. (3) Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului”*.

Potrivit art. 447 Cod de procedură penală *”(1) recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune, printr-o încheiere motivată, stabilirea şedinţei de judecată cu citarea părţilor pentru participare la proces. (4) La judecarea recursului în şedinţă publică participă procurorul şi persoanele indicate la art.401 ale căror interese sunt atinse prin argumentele invocate în recurs. (5) La judecarea recursului în şedinţă publică, preşedintele şedinţei anunţă cauza în care a fost declarat recurs, apoi anunţă numele judecătorilor completului de judecată, numele procurorului, numele avocaţilor, precum şi numele interpretului, dacă acesta participă la şedinţă, şi verifică dacă nu au fost formulate cereri de recuzare. (6) Primul cuvânt i se oferă recurentului, apoi celorlalţi participanţi la şedinţa de*

judecată. Dacă procurorul a depus recurs, primul cuvânt îl are acesta. Luările de cuvânt nu pot ieşi din cadrul argumentelor recursului. (7) Dacă părţile invocă necesitatea administrării de noi probe, ele trebuie să indice aceste probe şi mijloacele cu ajutorul cărora pot fi administrate, precum şi motivele care au împiedicat prezentarea lor în primă instanţă. (8) Părţile au dreptul la replică în problemele apărute în procesul dezbaterilor".

Mai mult ca atât, potrivit art. 448 Cod de procedură penală, *"(1) judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs"*.

Este de menționat faptul că conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, *"instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decît interesele legii"*, iar potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, *"sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului"*.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susținut de jurisprudența CEDO, sarcina probațiunii în şedinţele de judecată în prima instanță şi în instanța de recurs îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcţia acuzării este pusă pe seama procurorului. CEDO, în hotărîrea Capean vs. Belgia din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 şi e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Mai mult ca atât, este de menționat faptul că ignorarea jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului şi încălcarea prevederilor art. 24 şi art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Potrivit materialelor cauzei se desprinde faptul că, prin *ordonanța din 24.05.2021*, s-a dispus începerea urmăririi penale de săvârşirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal (f.d.1). Prin *procesul-verbal din 24.05.2021 fiind depistată infracţiunea ori constatată bănuiala rezonabilă privitor la o infracţiune comisă*, pe faptul că la data de 23.05.2021 în r. Cantemir s. Baimaclia traseul G -132, activând conform dislocării, aproximativ la orele 21:30 de către subofițer al serviciului patrulare Cantemir, Leova al DP Sud al INSP, agent Miron Ilie, împreună cu subofițer superior al serviciului patrulare Cantemir, Leova al DP Sud al INSP, agent principal Miron Nicolai, cu automobilul de serviciu de model „Dacia Duster", a fost stopat pentru verificarea actelor, automobilul de model W-Caddy cu numere de înmatriculare *****, care era

condus de către Calancea Nicolae, ulterior fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, i-a fost propus testarea cu alcotestul Drager 6810, rezultatul fiind de 0,33 mg/l (f.d.6).

Conform informației telefonice parvenită la data de 23.05.2021 ora 22:20 de la subofițerul de patrulare al BP Sud a INSP - agent șef Miron Ilie, a comunicat faptul că, la 23.05.2021 în jurul orei 21:30, în s. Baimaclia r. Cantemir, a fost stopat automobilul de model „Volkswagen Caddy" cu n/î *****, care era condus de către Calancea Nicolae, unde de la conducător s-a simțit un miros puternic de alcool din cavitatea bucală şi fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, conducătorului i-a fost propus de-a trece testarea alcoolscopică cu aparatul de tip Drager 6810, în urma cărui fapt s-a stabilit o concentraţie de 0,33 mg/l vapori de alcool în aerul expirat (f.d.7).

Proces-verbal privind constatare faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică din 23.05.2021, prin care s-a constatat rezultatul testării alcoolscopice de 0,33 mg/l (f.d.8).

*Tichetul Drager test nr.3602 din data de 23.05.*2021, prin ce se constată că în aerul expirat al numitului Calancea Nicolae la data de 23.05.2021 s-a stabilit concentrația de alcool în aerul expirat de 0,33 mg/l (f.d.9).

Ordonanță de ridicare din 23.05.2021 nr. ORD 01 095950, prin care s-a dispus efectuarea ridicării de la Calancea Nicolae a permisului de conducere nr. 178100555 eliberat la data de 25.04.2017 cu categoria admisă „B" (f.d.13).

Proces-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor din 23.05.2021 nr. PRO 01 099629, prin care a fost ridicat de la Calancea Nicolae, permisul de conducere nr. 178100555 eliberat la data de 25.04.2017 cu categoria admisă „B" (f.d.14).

Ordonanță din 01.06.2021 de recunoaștere şi anexare a corpului delict, permisul de conducere nr. 178100555 eliberat la data de 25.04.2007 cu categoria admisă „B", pe numele lui Calancea Nicolae, fiind recunoscut în calitate de corp delict, cu anexarea acestuia la materialele procesului penal (f.d.52).

Permisul de conducere nr. 178100555 eliberat la data de 25.04.2017, cu categoria admisă „B", pe numele lui Calancea Nicolae (f.d.15).

Ordonanță din 24.05.2021 de anexare a documentelor la materialele procesului penal, prin care s-a dispus anexarea la materialele cauzei penale nr. 2021430208, a tichetului cu nr. 3602 din 23.05.2021 pe numele Calancea Nicolae, care indica concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,33 mg/l, copia certificatului nr. 34/17-4777 din 11.11.2020 valabil până la 11.11.2021 ce adeverește faptul că ofițerul SST şi AR al SSP a IP Cantemir - Miron Ilie a studiat Regulamentul cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare şi aparataj medical din dotarea poliţiei aprobat prin HG

nr.1139 din 18.09.2003, Instrucțiunile cu privire modul de exploatare a testului alcoolscopic „Dräger 6810”, fiind admis la utilizarea acestora în procesul de constatare a stării de ebrietate, copia Buletinul de verificare metrologică nr.2.3.7.49-2258 valabil piuă la 13.02.2024 a aparatului „DRĂGER alcotest 6810, nr. ARC H-0010 (f.d.9-11, 16).

Prin ***ordonanța din 25.05.2021 de recunoaștere în calitate de bănuit***, Calancea Nicolae a fost recunoscut în calitate de bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal (f.d.19-20). Iar, la data de 26 mai 2021 procurorul a înaintat *demersul* privind aplicarea măsurii preventive – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport. Astfel, prin ***încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 mai 2021*** a fost admis parțial demersul procurorului și a fost dispusă ridicarea permisului de conducere a mijloacelor de transport, eliberat pe numele Calancea Nicolae, bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, pe un termen de 30 zile (f.d.40-48).

La data de ***17 iunie 2021*** a fost emisă ***ordonanța de punere sub învinuire***, Calancea Nicolae fiind pus sub învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal (f.d.53-54).

Este de menționat că, potrivit prevederilor art. 1 Cod de procedură penală *”(1) procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvîrşirea unei infracţiuni. (2) Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvîrşite, astfel ca orice persoană care a săvîrşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată. (3) Organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sînt obligate să activeze în aşa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale”*.

Conform art. 9 alin. (1) Cod de procedură penală*,”toţi sînt egali în faţa legii, a organelor de urmărire penală şi a instanţei de judecată fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine naţională sau socială, apartenenţă la o minoritate naţională, avere, naştere sau orice altă situaţie”*. La art. 19 alin. (3) al aceluiași cod, este stipulat că *”organul de*

urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cît şi cele care îl dezvinovăţesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea”.

Constituția Republicii Moldova, art. 20 de asemenea prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Noțiuni similare prevăzute și de art. 6 CEDO, care prevede că „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției”.

Este de notat și faptul că, dreptul la un proces echitabil este garantat ca fiind efectiv dar nu iluzoriu (c. Engel şi alții vs Olanda; Ozturk vs Germania). Iar, într-un stat de drept este necesar respectarea normelor imperative întru asigurarea unui proces penal echitabil.

Astfel, instanța de recurs reține argumentul recursului precum că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, circumstanţele cauzei penale vizate impuneau cercetarea multiaspectuală, echitabilă, obiectivă a tuturor aspectelor acesteia, inclusiv şi respectarea tuturor prevederilor legislației procesuale naționale. Deoarece, prin sentința pronunțată în privința lui Calancea Nicolae la data de 27 iulie 2023 s-a admis o ingerință în dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

Este menționabil faptul că, art. 21 din Constituția R.M. garantează principiul prezumției nevinovăției persoanei, potrivit căruia orice persoană acuzată de un delict, este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

În acest sens, colegiul judiciar notează că, potrivit art. 63 Cod de procedură penală *”(1) bănuitul este persoana fizică sau juridică faţă de care există anumite probe că a săvîrşit o infracţiune pînă la punerea ei sub învinuire. Persoana poate*

fi recunoscută în calitate de bănuit prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reţinere; 2) ordonanţa sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanţa de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit. (1[1]) Ordonanţa de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit şi informaţia despre drepturile prevăzute la art.64 se aduc la cunoştinţă în decurs de 5 zile din momentul de emitere a ordonanţei, dar nu mai tîrziu de ziua în care bănuitul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul de începere a primei acţiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. În cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigaţii în privinţa bănuitului, aducerea la cunoştinţă a ordonanţei de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit şi a drepturilor sale se amînă în baza ordonanţei motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucţie pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei pînă la 3 luni. În cazul infracţiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracţiunilor cu caracter terorist, al infracţiunilor de corupţie şi ale celor conexe actelor de corupţie, termenul de amînare a aducerii la cunoştinţă poate fi prelungit pînă la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucţie. Fiecare prelungire a termenului de amînare a aducerii la cunoştinţă a ordonanţei de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit şi a drepturilor sale nu poate depăşi 30 de zile. ***(2) Organul de urmărire penală nu este în drept să menţină în calitate de bănuit:*** *1) persoana reţinută – mai mult de 72 de ore;* ***2) persoana în privinţa căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate – mai mult de 10 zile din momentul cînd i s-a adus la cunoştinţă ordonanţa despre aplicarea măsurii preventive****; 3) persoana în privinţa căreia a fost dată o ordonanţă de recunoaştere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General şi al adjuncţilor săi – mai mult de 6 luni. (3) La momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin.(2), organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuitul reţinut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privinţa lui, dispunînd scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. În caz de prelungire a termenului de menţinere în calitate de bănuit mai mult de 3 luni, ofiţerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuitul despre aceasta. (4) Organul de urmărire penală sau instanţa de judecată, constatînd că bănuiala nu s-a confirmat, este obligată să elibereze bănuitul reţinut sau să revoce măsura preventivă aplicată în privinţa lui pînă la expirarea termenelor indicate în alin.(2), dispunînd scoaterea lui de sub urmărire. (5) Calitatea de bănuit încetează din momentul eliberării reţinutului, revocării măsurii preventive aplicate în privinţa lui ori, după caz, anulării ordonanţei de recunoaştere în calitate de bănuit şi scoaterii lui de sub urmărire,*

sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a ordonanţei de punere sub învinuire”.

În speță, prin ordonanța din 25 mai 2021 de recunoaștere în calitate de bănuit, Calancea Nicolae a fost recunoscut în calitate de bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal (f.d.19-20). Iar, la data de 26 mai 2021 procurorul a înaintat *demersul* privind aplicarea măsurii preventive – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport. Astfel, prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 mai 2021 a fost admis parțial demersul procurorului și a fost dispusă ridicarea permisului de conducere a mijloacelor de transport, eliberat pe numele Calancea Nicolae, bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, pe un termen de 30 zile (f.d.40-48). Și, la data de ***17 iunie 2021*** a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire, Calancea Nicolae fiind pus sub învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal (f.d.53-54).

Circumstanțe, care denotă temeinicia argumentelor recursului, precum că, la caz, nu au fost respectate prevederile art. 63 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală, fapt ce denotă necesitatea încetării procesului penal în privința lui Calancea Nicolae învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală. Și, chiar dacă partea apărării la examinarea cauzei în instanța de fond a invocat aceste deficiențe (f.d.140-144), instanța de fond eronat a conchis respectarea prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții greșite.

Or, în speță, fapta imputată este din 23 mai 2021, iar la *25 mai 2021* a fost emisă ordonanța de recunoaștere *în calitate de bănuit* în privința lui Calancea Nicolae pentru săvârșirea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal. Și, tot la data de *27 mai 2021*, a fost emisă încheierea de către Judecătoria Cahul, sediul Cantemir, prin care a fost admis parțial demersul procurorului, fiind aplicată măsura preventivă – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, eliberând mandat judecătoresc în privința lui Calancea Nicolae. Iar, ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă abia la *17 iunie 2021*, chiar dacă potrivit art. 63 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit, persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate – mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoştinţă ordonanța despre aplicarea măsurii preventive. Astfel, la caz, termenul de 10 zile a început să curgă de la data de 27 mai 2021, când în privința lui Calancea Nicolae a fost aplicată măsura preventivă – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport.

Astfel, potrivit art. 63 din Codul de procedura penală, procurorii urmează să respecte exhaustiv cerințele legii și, la expirarea termenelor indicate la alin. (2) art. 63 Cod de procedură penală, în cazul persoanei reținute, persoanei în privința căreia a fost aplicată măsura preventivă non privativă de libertate, sau persoane în privința căreia a fost adoptată o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit, **să dispună încetarea calității date, după caz: prin punerea sub învinuire sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.** În acest sens, acțiunea procurorului care s-a manifestat prin emiterea ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de învinuit, a generat nerespectarea prevederilor procedurale. Așa cum, înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu depășirea termenului legal or, calitatea de bănuit în privința lui Calancea Nicolae expirase de drept la data de **06 iunie 2021 (încheierea judecătorească privind ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport fiind din 27 mai 2021)**, iar prin faptul că acesta a fost recunoscut în calitate de învinuit abia la 17 iunie 2021, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de legislația în vigoare.

În acest sens instanța de recurs notează că, potrivit art. 182 Cod de procedură penală *”(1) ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport **este o măsură preventivă** care se aplică persoanelor pentru săvîrşirea infracţiunilor în domeniul transporturilor, precum şi în cazul utilizării mijlocului de transport la săvîrşirea infracţiunii”*. Și, în conformitate cu art. 63 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate – mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoştinţă ordonanța despre aplicarea măsurii preventive.

Astfel, odată cu aplicarea măsurii preventive, procurorul urma ca până la data de 06 iunie 2021, după necesitate să soluționeze de a fi pus sub învinuire Calancea Nicolae, în cazul existenței temeiurilor. Deci, odată cu aplicarea măsurii preventive, și termenul de ținere în calitate de bănuit a persoanei este mai restrâns – 10 zile, iar, la caz, la 17 iunie 2021 a fost emisă ordonanța de punere a persoanei sub învinuire. Eronat considerând procurorul că termenul de 10 zile nu a fost încălcat, or, prevederile legislației în vigoare stipulează concret că, persoana în privința căreia a fost aplicată o măsură preventivă neprivativă de libertate, se menține în calitate de bănuit, nu mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoştinţă ordonanța despre aplicarea măsurii preventive.

La caz, fiind emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Calancea Nicolae la 17 iunie 2021, din aceste circumstanțe nu rezultă respectarea de către procuror a termenului prevăzut de 10 zile stipulat la art. 63 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală. Deci, procurorul a înaintat învinuirea lui Calancea Nicolae în afara cadrului

legal, or, calitatea de bănuit expirase de drept până la emiterea ordonanței de punere sub învinuire. Iar, abia la 17 iunie 2021 fiind emisă ordonanța de punere sub învinuire, dată când prevederea imperativă şi necondiționată a legii (art. 63 Cod de procedură penală) impunea deja organului de urmărire penală obligaţia să adopte soluția fie încetarea calității de bănuit, după caz: prin punerea sub învinuire sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

Potrivit art. 275 Cod de procedură penală, *”urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, şi va fi încetată în cazurile în care: 1) nu există faptul infracţiunii; 2) fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracţiune; 3) fapta nu întruneşte elementele infracţiunii; 4) a intervenit termenul de prescripţie sau amnistia; 4[1]) fapta constituie contravenţie;5) a intervenit decesul făptuitorului; 6) lipseşte plîngerea victimei în cazurile în care urmărirea penală începe, conform art.276, numai în baza plîngerii acesteia sau plîngerea prealabilă a fost retrasă; 7) în privinţa unei persoane există o hotărîre judecătorească definitivă în legătură cu aceeaşi acuzaţie sau prin care s-a constatat imposibilitatea urmăririi penale pe aceleaşi temeiuri; 8) în privinţa unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale, de scoatere de sub urmărire penală, de încetare a urmăririi penale sau de clasare a procesului penal pe aceleaşi acuzaţii;9) există alte circumstanţe prevăzute de Codul penal care condiţionează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală”*.

Conform art. 284 Cod de procedură penală *„(1) scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privinţa persoanei a oricăror acţiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată. (2) Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală are loc cînd aceasta este bănuit sau învinuit şi se constată că: 1) fapta nu a fost săvîrşită de bănuit sau învinuit; 2) există vreuna din circumstanţele prevăzute la art.275 pct.1)–3); 3) există cel puţin una din cauzele prevăzute la art.35 din Codul penal. (3) Procurorul, la propunerea organului de urmărire penală sau din oficiu, în cazul în care constată temeiurile prevăzute la alin.(2), dispune, prin ordonanţă motivată, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală. Persoana poate fi scoasă de sub urmărirea penală integral sau numai cu privire la un capăt de acuzare. (4) Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală se face conform prevederilor prezentului cod care reglementează încetarea urmăririi penale, ce se aplică în mod corespunzător. (5) Concomitent cu scoaterea persoanei de sub urmărirea penală în cazurile prevăzute la alin.(2) pct.2) şi 3), dacă fapta penală nu se impută altei persoane şi nu este necesară continuarea procesului penal, prin aceeaşi ordonanţă se dispune şi clasarea cauzei penale. (6) Dacă se dispune scoaterea persoanei de sub urmărirea penală doar cu privire la un capăt de acuzare sau în cazul prevăzut la*

alin.(2) pct.1) ori dacă din alte considerente este necesară continuarea urmăririi penale, procurorul, după caz, restituie cauza penală organului de urmărire penală, cu indicaţia respectivă, sau dispune o altă soluţie în conformitate cu prezentul cod".

Iar, în conformitate cu prevederile art. 285 Cod de procedură penală *"(1) încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală şi de finisare a acţiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. (2) Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)–9) din prezentul cod, precum şi dacă există cel puţin una din cauzele prevăzute la art.53 din Codul penal sau dacă se constată că: 1) plîngerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată, a fost încheiată o tranzacţie în cadrul procesului de mediere sau părţile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plîngerii prealabile sau legea penală permite împăcarea; 2) persoana nu a atins vîrsta la care poate fi trasă la răspundere penală; 3) persoana a săvîrşit o faptă prejudiciabilă fiind în stare de iresponsabilitate şi nu este necesară aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical. (3) Încetarea urmăririi penale în privinţa persoanei are loc în orice moment al urmăririi penale dacă se constată existenţa temeiurilor prevăzute la alin.(2). (4) Încetarea urmăririi penale se dispune de către procuror prin ordonanţă din oficiu sau la propunerea organului de urmărire penală. (4[1]) În cazul în care bănuitul sau învinuitul şi partea vătămată, partea civilă au încheiat o tranzacţie de împăcare sau de mediere, prezentată organului de urmărire penală, pe categoria infracţiunilor prevăzute la art.109 din Codul penal nr.985/2002, procurorul este obligat să înceteze urmărirea penală faţă de bănuit sau învinuit dacă sunt întrunite condiţiile pentru împăcare. (5) Pe lîngă elementele prevăzute la art.255, ordonanţa de încetare a urmăririi penale trebuie să cuprindă datele privind persoana şi fapta la care se referă încetarea urmăririi penale, temeiurile de fapt şi de drept pe baza cărora se dispune încetarea urmăririi penale, precum şi informaţia privind condiţiile de intrare în vigoare şi ordinea de contestare a ordonanţei. (6) La încetarea urmăririi penale, procurorul, dacă este cazul, dispune şi: 1) revocarea măsurii preventive şi a altor măsuri procesuale în modul prevăzut de lege; 2) restituirea cauţiunii în cazurile şi în modul prevăzut de lege; 3) aplicarea măsurilor de siguranţă; 4) încasarea cheltuielilor judiciare sau alte acţiuni prevăzute de lege. (7) Încetarea urmăririi penale şi liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinţei acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de reabilitare a persoanei decedate. În acest caz, urmărirea penală continuă. (8) Dacă constată că nu este cazul să dispună încetarea urmăririi sau a dispus încetarea parţială ori dacă din alte considerente*

persistă necesitatea continuării procesului penal, procurorul, după caz, restituie cauza penală organului de urmărire penală, cu indicația respectivă, fixînd termenul urmăririi penale, sau ia o altă decizie în conformitate cu prezentul cod. (9) Concomitent cu încetarea integrală a urmăririi penale, dacă fapta penală nu se impută altei persoane şi nu este necesară continuarea procesului penal, prin aceeaşi ordonanță se dispune şi clasarea cauzei penale. (10) Dacă fapta constituie o contravenție sau dacă liberarea de răspundere penală are loc în conformitate cu art.55 din Codul penal, procurorul, în condițiile legii, aplică sancţiunea contravențională. Dacă aplicarea sancțiunii contravenționale nu ține de competența procurorului, cauza se transmite imediat instanței de judecată spre examinare".

Astfel, colegiul judiciar constată că, normele de procedură penală la adoptarea soluției instanței de fond au fost aplicate greșit, fără a se ține cont de faptul că, prevederile art. 63 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală, nu au fost respectate la emiterea ordonanței de punere sub învinuire, a fost emisă sentința, prin care Calancea Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Codul penal.

Instanța de recurs menționează și faptul că, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, *"concluziile despre vinovăția persoanei de săvârşirea infracţiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului"*.

În acest sens, colegiul judiciar notează că, în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții, statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea şi statul de infracțiuni, astfel încât persoana care a săvârșit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, şi, pe de altă parte, să protejeze persoana şi societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată. Prin normele procesual penale, legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului şi exercitarea unei justiții veritabile. Instanțele judecătoreşti şi organele de urmărire penală, care aplică normele procesual-penale, sunt obligate să activeze în așa mod, încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

Astfel, pentru a proteja persoanele suspectate de săvârșirea infracțiunilor de acţiunile arbitrare ale organelor de urmărire penală, normele de procedură penală din Republica Moldova divizează aceste persoane în trei categorii: bănuiți, învinuiți şi inculpați. Fiecare categorie implică drepturi speciale, care permit persoanei să reacționeze prin mijloace legale pentru apărarea sa eficientă împotriva suspiciunilor organelor de urmărire penală sau ale instanţelor de judecată.

Este de notat și faptul că, Curtea menționează că norma supusă controlului constituționalității plasează persoana într-o stare de incertitudine pentru un termen nedefinit. Și, la caz, fiind aplicată la data de 27 mai 2021 măsura preventivă – ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, în sensul art. 63 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală, în termen de 10 zile procurorul urma să adopte soluția la caz, fie pune persoana sun învinuire, fie scoaterea persoanei de sub urmărire penală. Dar, ordonanța de punere sub învinuire a lui Calancea Nicolae a fost emisă abia la data de 17 iunie 2021, circumstanță care denotă încălcarea termenului prevăzut de art. 63 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală.

Așa cum, articolul 175 Cod de procedură penală, reglementează ordinea și tipurile măsurilor preventive, iar măsurile cu caracter de constrângere prin care bănuitul, învinuitul, inculpatul este împiedicat să întreprindă anumite acțiuni negative, iar una din aceste acțiuni este ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport, care potrivit art. 175 alin. (2), pct. 5) Cod de procedură penală, la fel, este o măsură preventivă.

Cu atât mai mult că, articolul 182^1 Cod de procedură penală, definește măsura preventivă înlăturarea de la conducerea mijlocului de transport este indicat că, unul din temeiuri este aflarea în stare de ebrietate alcoolică, pentru aplicarea înlăturării de la conducerea mijlocului de transport. Astfel că, este important de a sesiza faptul că, respectiva măsură preventivă este una non privativă de libertate și este aplicată până la pornirea urmării penale, de către reprezentantul organului de constatare.

În circumstanțele expuse, colegiul judiciar conchide că, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală, de a nu fi urmărit de mai multe ori pentru aceiași faptă, drept prevăzut şi în art. 4 al Protocolului nr. 7 Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale şi art. 21 din Constituția Republicii Moldova, deoarece după încetarea de drept a calității de bănuit, organul de urmărire penală era în drept în cazul apariției unor fapte noi sau recent descoperite ori acumulării ulterioare a probelor suplimentare de a relua urmărirea penală în conformitate cu art. 287, alin.(4) Cod de procedură penală, însă nu a fost emisă o ordonanță motivată în acest sens, potrivit art. 255 Cod de procedură penală.

Faptul că, organul de urmărire penală a acționat contrar normelor de procedură penală şi procurorul nu a adoptat o ordonanță de scoatere a lui Calancea Nicolae de sub urmărire penală sau punere sub învinuire până la data de 06 iunie 2021, prin sine nu omite dreptul lui Calancea Nicolae de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceiași faptă, adică nu exclude existența circumstanțelor care exclud tragerea repetată a acestuia la răspundere penală pentru perioada de după 06 iunie 2021, până în prezent.

Pe cale de consecință, legea (art. 63 alin. (2), pct. 2) raportat la art. 285 Cod de procedură penală) stabilește finalizarea oricăror acţiuni de urmărire penală în privința lui Calancea Nicolae la expirarea termenului de 10 zile de menținere în calitate de bănuit, adică începând cu data de 06 iunie 2021, iar la momentul actual al judecării cauzei legea stabilește necesitatea încetării procesului penal.

Actele de urmărire penală îndeplinite de organul de urmărire penală (procuror) în privința inculpatului în perioada de după 06 iunie 2021 fiind lovite de nulitate nu atât în temeiul prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, cât în temeiul faptului că sunt contrare principiului de drept aplicat în jurisprudența națională și internațională – dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori.

Iar, potrivit art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală „urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi *efectuată, şi va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală”*.

Articolul 332 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, *„în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275, pct.5)-9), 285, alin.(1), pct.1), 2), 4), 5), precum şi în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentinţă motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă”*. Iar, conform art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, *„sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală”*.

Astfel, nerespectarea dreptului lui Calancea Nicolae de a fi scos de sub urmărire penală și deținerea lui în calitate de bănuit mai mult de 10 zile din momentul când i s-a adus la cunoștință despre aplicarea măsurii preventive, fără a fi readus în cadrul legal al urmării penale prin aplicarea prevederilor art. 287 Cod de procedură penală, produce efecte în ceea ce privește posibilitatea persoanei vizate de a-și exercita „dreptul la apărare în mod practic și eficient”. Astfel că, viciile sus expuse sunt calificate de către instanța de recurs drept încălcare a unor norme fundamentale de procedură care sunt atribuite de instanța de recurs la alte circumstanțe prevăzute de lege care exclud urmărirea penală potrivit art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, iar în situația respectivă nu există posibilitatea de a

remedia în mod efectiv această încălcare fundamentală a drepturilor lui Calancea Nicolae de a nu fi urmărit penal în mod repetat și a remedia încălcarea normelor de procedură admise de către procuror în cadrul procesului de urmărire penală, în instanța de fond și cea de recurs, de învinuirea lui Calancea Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal.

Dreptul subiectiv la încetarea procesului penal de învinuire a lui Calancea Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, care a luat naștere în favoarea inculpatului, este compatibil cu prevederile art. 21 din Constituție (proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale); art. 22, art. 332 Cod de procedură penală în pofida faptului că, în cadrul urmării penale a fost admisă încălcarea unor norme de procedură care garantează respectarea unor drepturi fundamentale de a nu fi urmărit penal de mai multe ori și nu există posibilitatea ca, prin măsuri procesuale luate instanța să remedieze încălcarea normei fundamentale de procedură neremediată de procuror, încât situația juridică a inculpatului Calancea Nicolae să fie identică cu situația în care încălcarea ar fi fost remediată de către procuror prin aplicarea prevederilor art. 287 Cod de procedură penală.

Astfel sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 iulie 2023 urmează a fi casată integral şi adoptată o nouă hotărâre în corespundere cu probele administrate.

În circumstanțele expuse, colegiul judiciar conchide necesitatea încetării procesului penal, soluție ce atrage după sine și necesitatea respingerii ca fiind neîntemeiată cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată de la Calancea Nicolae.

Totodată, punând accent pe prevederile art. 162 Cod de procedură penală, se manifestă necesitatea ca corpurile delicte: permisul de conducere nr. 178100555, eliberat la 25.04.2017 pentru categoriile de vehicule ”B”, eliberat pe numele lui Calancea Nicolae, să fie lăsat la Calancea Nicolae; un DVD disc cu înregistrarea video a testării lui Calancea Nicolae, să fie păstrat la materialele cauzei penale.

Prin urmare, adoptarea de către prima instanță a unei soluții greșite de recunoaștere vinovat a inculpatului Calancea Nicolae, atrage necesitatea casării sentinței primei instanțe și rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărîri, de încetare a procesului penal în privința lui Calancea Nicolae învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală.

Conducându-se de art. 447-448, art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. a) și alin. (2) Cod de procedură penală

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ciudin Vitalie în interesele lui Calancea Nicolae.

Se casează integral sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 27 iulie 2023, pronunțată în cauza privindu-l pe Calancea Nicolae de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal.

Se dispune încetarea procesului penal în privința lui Calancea Nicolae învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală.

Corpul delict: permisul de conducere nr. 178100555, eliberat la 25.04.2017 pentru categoriile de vehicule ”B”, eliberat pe numele lui Calancea Nicolae, de lăsat la Calancea Nicolae; un DVD disc cu înregistrarea video a testării lui Calancea Nicolae, urmează să fie păstrat la materialele cauzei penale.

Se respinge demersul procurorului în Procuratura r. Cantemir – Enache Gheorghe cu privire la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului,
judecător Movilă Vitalie

Judecătorii: Pilipenco Serghei

Dvurecenschii Evghenii